

Het koperen aanzien in ere hersteld

Op een aantal dakvlakken van het Scheveningse Kurhaus is een nieuwe PVC dakbedekking met een koperkleurige uitstraling aangebracht. De oude bedekking was dermate sterk aangetast dat vervanging noodzakelijk was. De renovatie was een ingewikkelde klus: niet alleen door de dakvormen, smalle looppaden en aansluitingen op andere daken en dakdoorbrekingen, maar ook door de voorbereiding en de verwerking van de nieuwe dakbedekking.

Een deel van de gevel van het Kurhaus aan de strand/boulevardzijde met de kenmerkende schaaldaken, waarop nieuwe dakbedekking is aangebracht.

Aan de strand/boulevardzijde heeft het Grand Hotel Kurhaus in Scheveningen op de eerste verdieping links en rechts van de centrale ingang een feestzaal en een restaurant. De daken van beide ruimten zijn min of meer spiegelbeeldig van vorm en indeling. Het meest in het oog springend zijn de omhoog komende schaaldaken, vier op een rij, met daarachter de glazen voorgevel. Daarachter staan nog enkele dakdelen in deze gebogen vorm en daartussenin liggen smalle en brede looppaden, waarvan sommige doorbro-

ken zijn met lichtstraten. De daken van de feestzaal en het restaurant sluiten niet rechtstreeks aan op de opgaande gevels: ertussen ligt een zinken roevendak als scheiding. Verder komen er aan zij- en achterkanten van beide daken nog enkele platte en lichtgehoekte vlakken voor en een diversiteit aan doorbrekingen, verhogingen en aansluitdetails op hoektorens. Kortom: ingewikkelde daken om te dekken.

OUDE DAKBEDEKKING

Op beide daken was destijds een SBS bitumen dakbedekking aangebracht. Op de toplaag zat een dunne film van koper met een wafelstructuur. Onder invloed van extreme

Achter de voorste rij van vier schaaldaken staat nog een tweede. Daartussen liggen smalle en brede looppaden.

weersomstandigheden zo vlak aan zee (wind, regen, zout) liet in de loop der tijd de film los, niet totaal maar hier en daar op kritische plaatsen. Dit was enigszins gerepareerd met ducttape, maar door al die stukken tape op de koperen dakbedekking werd het aanzien van de daken vanuit de hotelkamers er niet fraaier op.

Er werd dus besloten de dakbedekking te vervangen door een alternatief, waarbij het aanzien van koper in ere hersteld zou worden. Maar rigoureuus het volledige dakbedekkingspakket eraf en een nieuw pakket erop, was om meerdere redenen niet aan te raden. Er is voor gekozen de bestaande bitumen dakbedekking te laten liggen en daarop een nieuwe afwerking (toplaag) aan te brengen. Voor de hechting van nieuw op oud zijn door de betrokken partijen, waaronder BOKO Dakbedekkers en SOPREMA bv, een serie proeven gedaan en is in overleg een daksysteem ontwikkeld dat voldoet voor dit complexe project.

NIEUWE DAKBEDEKKING

Met de keuze voor deze aanpak was al direct duidelijk dat de koperen film in zijn geheel verwijderd moest worden. De film is er voorzichtig met de brander afgeweekt. De nieuwe toplaag direct op de bewerkte oude dakbedekking aanbrengen was niet verantwoord. Een tussenlaag was wenselijk. Hiervoor werd de Sopralene Stick 30 toegepast, een zelfklevend membraan van elastomeer bitumen en een polyester composiet wapening. Voordat deze aangebracht kon worden, werd de ondergrond eerst voorbehandeld met Elastocol 503, een koud te verwerken hechtprimer op basis van elastomeer bitumen. Gekozen is om de tussenlaag aanvullend mechanisch te bevestigen om wegzakken te voorkomen. Als toplaag en als nieuw koperen

Op veel plaatsen op de daken was de werkruimte beperkt en was het woekeren en improviseren met opslag van materiaal en materieel.

aanzien is Flagon Copper Art SRF DE toegepast. Dit is een 1.8 mm dikke PVC dakbedekking met een polyester wapening. De koperen uitstraling komt tot stand door koperdeeltjes die in de toplaag zijn ingebed.

BEVESTIGINGEN

Voor de verlijming van de toplaag op de ondergrond is de contactlijm Flagcol TF1, bedoeld voor onder andere de verlijming van vliesgecacheerde dakbanen, gebruikt. De lijm moet worden aangebracht op beide te verlijmen oppervlakken. Vervuiling moet hierbij voorkomen worden. Om dit zo goed mogelijk te ondervangen, is voor de verwerking van de Flagon Copper Art een speciale techniek ontwikkeld. In de fabriekshal van BOKO Dakbedekkers zijn de banen geprefabriceerd: de Flagcol TF1 voorsmeren, laten drogen, voorzien van een releasefolie (om te voorkomen dat de rol aan elkaar plakt), de dakbaan oprollen, opslaan en tenslotte per dagproductie aanleveren in Scheveningen. Op het project is de contactlijm pas op de Sopralene Stick 30 ondergrond aangebracht, vlak voordat de toplaag verwerkt ging worden. Zo werd vervuiling bij het verlijmen op locatie voorkomen. De releasefolie werd tijdens het aanbrengen verwijderd.

Door het tweelaags aanbrengen van de contactlijm en het prefabriceren van de dakbanen kon een volledig verkleefd systeem gegarandeerd worden. Toch is er als extra veiligheid, i.v.m. de windbelasting, gekozen om de eerste twee banen mechanisch te bevestigen.

INGEWIKKELD WERK

Zoals duidelijk moge zijn uit de omschrijving van de daken en hun indeling in de eerste alinea, was het aanbrengen van deze dakbedekking geen makkelijke klus. Het heeft het nodige passen en meten vereist, met name bij de aansluitingen van de smalle loopgangen tussen de schaaldaken en de lichtstraten. Maar ook de aansluitingen van de dakbanen in hun legrichting op de bedekking van een aangrenzend dakvlak vroeg aandacht. Om dan nog maar niet te praten over allerlei andere details bij dakdoorbrekingen, aansluitingen op de roevendaken en op de hoektorens.

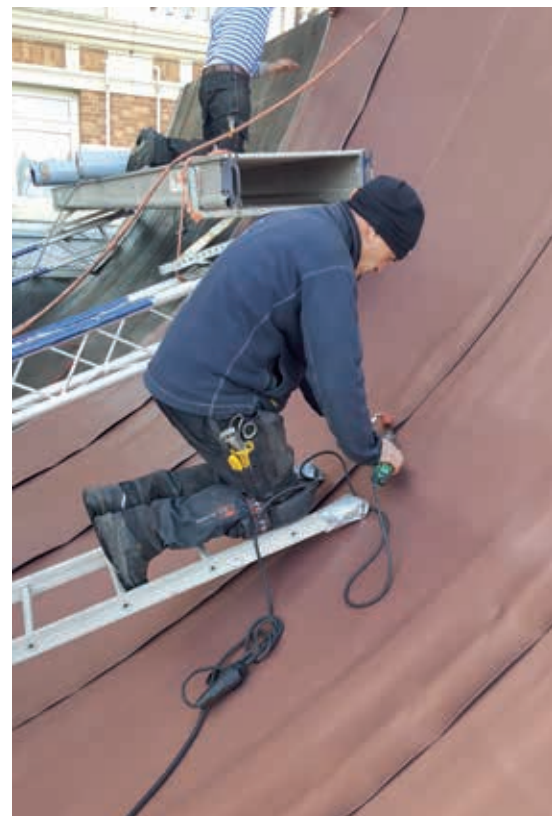
Vermeldenswaard is nog de oplossing die bedacht is voor het aanbrengen van de topbanen op de schaaldaken. Door hun positionering en hoogte waren deze daken

In de loopzones tussen de schaaldaken lagen lichtstraten die het aanbrengen van de nieuwe dakbedekking er niet makkelijker op maakten.

Voor het uitrollen en aandrukken van de dakbanen op de schaaldaken was een speciale constructie ontwikkeld.

Het aandrukken van de dakbaan in de overlappen moest nauwkeurig gebeuren om een goede hechting te bereiken en toekomstige problemen te ondervangen.

Detailopname van één van de schaaldaken met een gootzone en een aansluiting op een ander vlak dakdeel.

Achter en naast de schaaldaken liggen andere dakvlakken zoals hier met heel flauwe zadeldakvormen en opstaand werk op de achtergrond.

Aansluiting op het zinken roevendak en enkele vreemdsoortige dakdoorbrekingen, die ook om volledige inwerking vroegen.

moeilijk te bereiken. Een speciale steigerconstructie creëerde de oplossing. De steigerconstructie was stapsgewijs inkortbaar, waardoor het mogelijk was de gehele kromming van de schaaldaken te bereiken om te banen verticaal uit te rollen, te verlijmen en de naden goed te kunnen aandrukken. Over de afwerking van de kopsen kanten, kimmen en aansluitingen op andere materialen was bij het schrijven van

dit artikel nog niet duidelijk hoe dat moest gebeuren. Er was sprake van pikzwarte trimmen en kappen in dezelfde kleur als de kozijnen in de gevels. (Heet van de naald: die keuze is het ook geworden). ■

Nogmaals de aansluiting op het roevendak maar nu op een andere zijde, waarbij in het opgaande werk, kozijntjes moesten worden ingewerkt.

Een vlak dak in de randzone met aansluiting op een hoektorentje. Dit dakdeel komt aan de weerszijden van de entreegang (tussen de vlaggen) voor.

DAKRENOVATIE KURHAUS DEN HAAG

• OPDRACHTGEVER:	GRAND HOTEL AMRATH KURHAUS, DEN HAAG
• TECHNISCH ADVISEUR:	KBS KALKULATIEBURO SNEEK, SNEEK
• DAKADVIES:	ADVIESBURO DAKBESTEK, ALMERE
• DAKINSPECTIE:	ELEVADO, MINNERTSGA
• DAKDEKKERSWERK:	BOKO BV DAKBEDEKKERS, WEST-KNOLLENDAM
• LEVERANCIER DAKBEDEKKING:	SOPREMA, IJLST

Dit artikel kunt u lezen op www.roofs.nl